

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Inom 100 meter från stranden – tänk strandskydd!

Strandskydd finns för att alla ska kunna komma till stranden. Det är en lag som stärker allemansrätten vid vatten. Strandskyddet hjälper också växter och djur att överleva. Att bygga är i allmänhet förbjudet där det finns strandskydd. Du kan dock få tillåtelse i vissa fall, så kallad dispens från strandskydd. Om du bygger saker utan att ha dispens, så kan du tyvärr tvingas ta bort dem. Detta faktablad berättar var strandskydd finns, vad du får göra och hur du ansöker om dispens.

Mer fakta finns på www.o.lst.se/strandskydd.

Här finns strandskydd

100 meter upp på land och lika långt ut i vattnet finns strandskydd, längs alla vattendrag, hav och sjöar i Sverige.

På några få platser är strandskyddet borttaget. På känsliga platser är strandskyddet istället utökat till 300 meter, exempelvis längs stora delar av Vänern och Bohuskusten.

Förbjudet att ändra på allemansrättens bekostnad

Strandskyddet är en lag som stärker allemansrätten vid vatten, kan man säga. Du får inte utvidga din privata zon på andras bekostnad.

Att bygga eller att göra anordningar som utökar tomtplatsen är i allmänhet förbjudet. I vissa fall kan du dock få undantag från förbudet, så kallad dispens. Strandskyddet förbjuder också att du försämrar för djur eller växter.

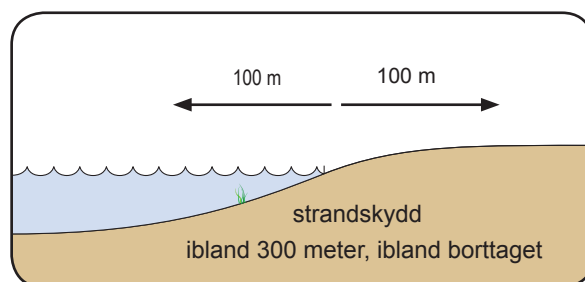
Tillåtna ändringar

Normalt är det tillåtet att bygga om, renovera och bygga till, så länge byggnaden ska användas till samma sak som förut.

Du får alltså bygga om ditt hus utan dispens. Däremot får du inte bygga om ett förråd till en sommarstuga, eftersom det utvidgar din privata zon.

Förbjudna ändringar

Strandskyddet förbjuder alltså att du utvidgar din privata zon. Lagen förbjuder ändringar som gör att andra människor tvekar att vara på platsen. Förbudet gäller även om du äger marken.

Exempel – ändringar som kan vara förbjudna

Typiska ändringar som kan leda till att andra tvekar att vara på platsen är en flaggstång utanför tomten, ett trädäck, en brygga eller en friggebod.

Samma effekt ger det att förvandla en sjöbod till fritidshus. Från att ha varit "öppen för alla" som allemansrätt, har platsen blivit "privat"

Bygg hellre utanför

Bygg hellre utanför den strandskyddade zonen, om det är möjligt. Önskar du ändå bygga inom strandskydds-zonen så är chansen att få dispens större om du bygger nära huset eller bort från stranden och så att hemfrids-zonen inte blir större. Bryggor placeras hellre där det redan finns bryggor. Då exploateras mindre ny mark.

Bygglov och dispens - två olika saker

Bygglov och dispens från strandskydd är två olika saker, skilda från varandra. Även om du fått bygglov så behöver du en dispens från strandskyddet också.

När bygglov inte krävs, så kan du ändå behöva en dispens från strandskyddet.

Strandskydd går före servitut

Ett servitut upphäver inte lagen om strandskydd. Även om det finns ett servitut så behöver du alltså en dispens från strandskydd.

Ansök om dispens

Gör ingenting utan dispens. Sök i god tid. Om du ska bygga på sommaren så sök gärna redan hösten innan.

Villkor för att få dispens

För att vi ska kunna ge dig dispens så behöver det finnas särskilda skäl. Särskilda skäl är sådant som gör att

- allmänhetens tillgång till platsen inte försämras
- växt- och djurliv inte försämras

Ansökningsblankett

Använd gärna vår ansökningsblankett. Ansökningsblanketten finns på www.o.lst.se/strandskydd. I blanketten ser du också vilka uppgifter som bör finnas i en ansökan.

Hit skickar du ansökan

Till kommunen eller till Länsstyrelsen, det beror på vad du ska göra. Hör med oss eller kommunen.

Ansökningsavgift

Ansökningsavgiften för strandskyddsdispens är 3200 kronor. Vi skickar ett inbetalningskort till dig när vi fått din ansökan.

Läs mer

- Bygga brygga: vägledning, regler och vad man bör tänka på. Länsstyrelsen
- Strandskydd: särskilda skäl, förbudet och tillåtet, ansökningsblankett. Länsstyrelsen
- Hur strandskyddet fungerar och ska tillämpas. (för kommuner) Naturvårdsverket

Detta faktablad finns att ladda ner från www.o.lst.se/strandskydd.

ORDFÖRKLARING

Så här används orden i samband med strandskydd och dispenser.

Hemfridszon: "Privat zon". Området runt en byggnad eller anläggning där ägaren upplever att hon bör få vara i fred, eller där besökaren upplever att hon tränger sig på.

Tomtplats: Ungefär din "trädgård". Tomtplatsen är det område där markägaren kan hävda en privat zon, där allmänheten inte har rätt att vistas. Utanför tomplatsen eller hemfridszonen gäller allemansrätten. Tomtplats är en annan sak än fastighet. Tomtplatsen är ofta mindre än fastigheten.

Fastighet: Hela marken och vattnet du äger, ofta större än din tomplats.

Jordbruk, skogsbruk och yrkesfiske – särskilda regler

Under vissa förutsättningar är jordbruk, skogsbruk och yrkesfiske undantagna från förbudet inom strandskydd.

Fyra villkor ska då vara uppfyllda:

1. byggnaden eller åtgärden behövs för näringen
2. byggnaden eller åtgärden behöver ligga inom strandskyddszonen
3. byggnaden är inte utformad för boende
4. din verksamhet ger ett betydande tillskott till din försörjning, alltså ger inte vanlig hobbyverksamhet något undantag från förbudet

Kontakta Länsstyrelsen för att vara säker på om undantaget gäller dig.

Kontakt